

Preek over Johannes 20

*Close every door to me, hide all the world from me
Bar all the windows and shut out the light
Do what you want with me, hate me and laugh at me
Darken my daytime and torture my night
If my life were important I would ask will I live or die
But I know the answers lie far from this world*

*Close every door to me, keep those I love from me
Children of Israel are never alone
For I know I shall find my own peace of mind
For I have been promised a land of my own*

*Just give me a number instead of my name
Forget all about me and let me decay*

*Close every door to me, keep those I love from me
Children of Israel are never alone
For we know we shall find our own peace of mind
For we have been promised a land of our own.*

Soms gooit het leven de deur voor je dicht.
Soms doen *mensen* een deur voor je op slot.
Over die pijnlijke ervaring zingt Jozef in de musical die we in februari hier opvoerden.
Hanna zong dit lied zojuist als begin van de preek.
Het is misgegaan tussen Jozef en zijn broers.
Onherstelbaar mis.
Ze hebben hem in de put gegooid en hem verkocht voor een aantal zilverlingen.
Ze wilden hem nooit meer zien.
Close every door.
De ervaring van Jozef kan onze ervaring zijn.
De deur kan voor jou gesloten zijn.
Zo kan het zijn. Zo is het als ouders hun kinderen niet meer zien.
Als vrienden niet meer vrienden kunnen zijn.
Zo is het in Oekraïne, zo gaat het in Israël tussen Joden, Joden en Palestijnen.

Zo is het als een geliefde van je sterft.
Ook op Pasen gaat het over gesloten deuren en onbereikbaarheid. Zelfs al vertelt het paasverhaal dat de steen is weggerold en de deur van het graf open is.
Twee leerlingen die naar binnen gaan vinden niet wie ze zoeken.
Ze vinden alleen sporen, opgevouwen doeken, de kleding van vroeger.
Al is het graf open, de toegang tot Jezus blijft gesloten.
Het graf is en blijft leeg.
Dat is de harde realiteit waarmee wij mensen het ook op Pasen moeten doen.

Het is niet gemakkelijk om harde realiteit onder ogen te zien.

We kunnen die ontkennen.

We zoeken naar geitenpaadjes en sluiproutes, zoals we jarenlang en misschien nog steeds doen bij het stikstofprobleem om er maar onder uit te komen.

We willen er niet aan.

Hoe begrijpelijk is dat niet.

Dat je bij ernstige ziekte eerst nog denkt of wilt denken: het kan niet.

Het is te onvoorstelbaar om waar te zijn.

Dat je na het overlijden van een geliefde denkt: Sta nu maar weer op. Kom weer terug. Het heeft nu wel lang genoeg geduurd.

Hoe begrijpelijk ook, je weet: je schiet er uiteindelijk niets mee op om de werkelijkheid te ontkennen. Je moet zien te leven met de onomkeerbaarheid, met de gesloten deuren van scheiding, ziekte en dood.

Alleen dan kom je verder.

Ook op Pasen.

We spreken, we zingen vandaag van opstanding.

Maar wat houdt *opstanding* in, dat woord dat de kern is van de bijbel en tegelijkertijd een struikelblok kan zijn voor ieder die zijn verstand gebruikt.

Opstanding is niet: het wordt weer als vanouds.

Het dode lichaam gaat weer werken zoals vroeger.

Het lijk gaat weer lopen. En alles blijft hetzelfde.

Dat is *niet* het geloof van Jezus.

Als Jezus verschijnt aan Maria in de tuin zegt hij: *Hou mij niet vast.*

Je *kunt* mij niet vasthouden.

Je *kunt* het lichaam, hoe geliefd ook, niet vasthouden.

Opstanding is iets anders.

Een wijze pastoor zei eens: we zeggen bij het overlijden:

De geest verlaat het lichaam.

Ik draai dat liever om:

Het lichaam verlaat de geest.

De *geest* blijft.

Die staat op en gaat verder in mensen die verdergaan.

Hou mij niet vast, hoort Maria zeggen, maar daarna: *Sta op en ga.*

Vertel en geef door wat ik te zeggen heb.

Pasen vertelt van de opstanding van Maria, de vrouw die de *eerste apostel* wordt genoemd.

Nota bene de vrouw die vaak te horen kreeg: je bent niet veel, je kunt niet veel. Hou je mond maar. Zij wordt op de benen gezet.

Zij staat op en zet voort wat Jezus begonnen is.

Als de bange leerlingen van Jezus op dezelfde dag achter gesloten deuren bij elkaar zijn, verschijnt Jezus ook aan hen.

Sta op en ga! horen ze. *Zoals ik gezonden ben, zend ik jullie.*

Hier is mijn geest!

Pasen vertelt van de opstanding van leerlingen.

Die met de geest van Jezus verdergaan.

Jezus is niet meer als vroeger bij hen. Hij is niet *hetzelfde* gebleven.

Maar met *dezelfde* geest gaat hij met hen mee.

Die Geest is niet te stoppen. Die breekt door alles heen, ook door deuren die wij gesloten hebben uit angst voor onze kleinheid, uit angst voor wie of wat dan ook.

Tussen Pasen en Pinksteren zit bij ons 50 dagen.

Als Pinksteren eindelijk is aangebroken zijn veel mensen al weer gevlogen.

In het paasverhaal vallen Pasen en Pinksteren op *een* dag.

Ook vandaag.

Ons geloof en ons vertrouwen kan ontbreken, maar je mag hopen, verlangen en vertrouwen dat die geest van Jezus niet te stuiten is.

Je mag vertrouwen dat die geest steeds weer opstaat.

Hoe onverwacht ook. Tot over alle grenzen.

Opstanding betekent dat we verder gaan en verder werken, zoals Matthijs in de tuin van zijn opa. Opstanding betekent: vertrouw maar dat in dit leven de geest ook in jou kan en zal werken.

Sta op. Je leeft niet alleen!

En als dit leven voorbij is?

Wat dan?

Niemand kan over de grens van dood en leven kijken.

Met je verstand kom je niet verder dan: *Ik weet het niet.*

Je mag over de grens heen *hopen.*

Je mag over de grens van dood en leven heen *vertrouwen.*

Vertrouwen dat de deur niet gesloten is, maar open, *wijd open staat*, zoals de poort waarover Johannes de Heer vroeger zong:

Ik zie een poort wijd openstaan, waardoor het licht komt stromen!

.....

Elke dag bij die hemelpoort staan viel Petrus niet mee.

Staan moest hij. God had hem opgedragen:

Ieder die hier aanklopt ontvang je staande.

Petrus wilde een weekendje weg. Een vervanger had hij niet.

Als mensen bij de poort zouden komen, hoe moest dat dan?

Dan krijgt hij een idee.

Hij heeft gezien hoe mensen op aarde steeds meer in de weer zijn met hun iPhones. En denkt: dat is het!

Een E-ternity- phone.

Hij hangt de telefoon naast de hemelpoort met een gebruiksaanwijzing.

Druk op 1, dan op hekje, zeg wie je bent, de rest wijst zichzelf.

Na een lang ziekbed komt een vrouw bij de hemelpoort.

Wat ze ook verwacht, niet zo'n telefoon.

Ze leest: toets 1, druk op hekje

Wie ben je, vraagt een stem.

Ik was lerares, antwoordt ze

Ik vroeg niet naar je beroep, maar: wie ben jij, antwoordt de stem uit de telefoon

Hoe de vrouw ook op hekje drukt, de hemelpoort blijft gesloten.

Nog eens toetst ze op 1.

Wie ben jij?

Ik ben moeder van vier kinderen.

Ik vroeg niet wiens moeder je was, maar: wie ben jij.

De poort blijft gesloten.

Weer drukken. Weer de stem: wie ben jij

Ik ben gedoopt en ging wekelijks naar de kerk.

Ik vroeg niet of je gedoopt bent of naar de kerk ging, maar: wie ben jij?

De hemelpoort blijft dicht.

Teleurgesteld valt de vrouw bij een gesloten deur in slaap.

Bij terugkomst ziet Petrus haar daar liggen.

Hij wekt haar en vraagt: wie ben je?

Zij, nog niet helemaal, of juist *wel* wakker, antwoordt zonder nadenken:
Ik ben *Anna*.

Op dat antwoord opent zich de deur.
Vanuit helder licht klinkt een stem:
Ik ken je, tot in het diepst van je hart
Omgeven door licht, staat de vrouw op.

Jezus zelf vertrouwde: Over de grens sta ik op bij God.
Niet met vlees en bloed.
Niet hetzelfde als voorheen. Niet met het aardse lichaam.
Maar bij God ben ik wel wie ik ben.
Dat vertrouwen geeft hij ons.
Al blijven wij niet *hetzelfde*, al wordt dit lichaam stof tot stof, je bent,
je blijft, je wordt steeds opnieuw, steeds anders *dezelfde*.
Hoe?
Hoe dan ook. Dat kom je niet te weten.
Stel je maar open voor het vertrouwen dat door gesloten deuren heen breekt.
Er is een land beloofd waar je nooit alleen bent, zingt Jozef.
En van Jezus leer ik dat de naam *God* niet minder dan een belofte is: *Ik zal er zijn*.

En wij?
Met alle zwaarte die je kunt voelen, met alle last die op je kan drukken, met alle blokkades en
gesloten deuren waarop je kunt stuiten:
Sta op, zing en leef!
Het lied opstanding en leven breekt door alles heen.

Het zal in alle vroegte zijn als toen.
De steen is weggerold.
Ik ben uit de grond opgestaan.
Mijn ogen kunnen het licht verdragen.
Ik loop en struikel niet. Ik spreek en versta mijzelf.
Mensen komen mij tegemoet -
wij zijn in bekenden veranderd.
Het zal in alle vroegte zijn als toen.
De ochtendmist trekt op.
Ik dacht een dorre vlakte te zien.
Volle schoven zie ik, lange halmen, aren, waarin de korrel zwelt.
Bomen omranden het bouwland.
Heuvels golven de verte in, bergopwaarts, en worden wolken.
Daarachter, kristal geworden, verblindend, de zee die haar doden teruggaf.
Wij overnachten in elkaars schaduw. Wij worden wakker van het eerste licht.
Alsof iemand ons bij naam en toenaam heeft geroepen.
Dan zal ik leven.

Amen